

Krassen van een Gooise kijker

Jaren geleden is een schrijflijster (Turdus scripsi) op de zandbult die wij het Gooi noemen actief geweest. Dit familielid van mij heeft indertijd helaas het steeds vruchtbaarder wordende biotoop verlaten. Ik heb zijn plaats ingenomen. Penlijster (Turdus penna) is mijn naam.

De Omgevingsmanager

Vogels in Nederland moeten het idee hebben dat zij in het waldhallo leven. Vele honderdduizenden vogelliefhebbers houden zich al dan niet via politieke druk in Den Haag bezig met hun welzijn. Onze gevederde vrienden hebben dan ook een hoge aibaarheidsfactor en zijn wat dat betreft vergelijkbaar met de snoezige zeehondjes. Sommige edelherten en wilde zwijnen mogen dan wel het voorrecht hebben na een koninklijk schot een lichamelijke aftaking in dit aardse paradijs bespaard te blijven, maar toch. Je zult maar een mol zijn die het gazon van een vogelbeschermer omwoelt. Een klem is je deel. Een muis of rat waar een overheerlijk hapje met bloedverdunnende cumarine of ander rodenticide op ligt te wachten. Een muskusrat, waarvan er jaarlijks honderdduizenden in de voor hen opgestelde fuiken verdrinken, of een egel, geplet onder de wielen van onze heilige koe.

Je kunt toch maar beter een vogel zijn. Beschermd sinds de Vogelwet van 1912, gevolgd door die van 1936 en onlangs door de Flora- en Faunawet die de Vogelwet vervangt. Zelfs de vrijheden van de zich natuurbeschermers noemende jagers worden hierdoor ingeperkt. Er zijn zelfs speciale vogelreservaten. Mocht de vos willen proberen bij kolonies te komen, dan zorgen rasters met schrikdraad er wel voor dat hij van een koude kermis thuiskomt. Strengere winters zijn voor een aantal soorten geen probleem meer. Massale voederacties zor-

gen ervoor dat de natuurlijke selectie wordt ingedamd. Dreigt het kritieke punt voor de overleving van een vogelsoort toch bijna bereikt te worden, dan wordt er een herintroductieprogramma gestart. Gebrek aan nestgelegenheid hoeft geen probleem te zijn. Koolmezen profiteren binnen en buiten bebouwde kommen van massaal opgehangen nestkasten, maar zorgen er door hun dominantie tegelijk voor dat kleinere hollenbroeders weinig of geen kans krijgen. De enige die hen de baas kan is de bonte vliegenvanger. Gierzwaluwen kunnen kiezen uit een keur aan dakpannen, neststenen en nestkasten. Betonnen oeverzwaluwvanden zijn het alternatief voor slingerende beken en rivieren. Er zijn nestkommen voor boeren- en huiszwaluw. Voor ooievaars worden boomnesten, nestpalen en daknesten opgetuigd. Er zijn torenvalk- en bosuilkasten. Slechtvalken kunnen in kasten bij de hoge schoorstenen van electriciteitscentrales terecht en de kerkuil is door de aangeboden nestgelegenheid een boerenuil ge-

worden. Steenuilpijpen hangen in bomen en ingegraven melkbussen of buizen wachten op bergeenden. Voor visarenden staan nestpalen klaar! Voor de gene die geen keus kan maken aan welke soort hij hulp kan bieden is er een boekje beschikbaar met beschrijvingen van veertig soorten waarvoor nestgelegenheid gecreëerd kan worden. Woningzoekenden zouden haast jaloers worden op dit overstelpende woningaanbod. Binnen het kader van de actie "Tom Poes verzint een lijst" heeft men in het Haagse een beleid ontwikkeld om een andere bedreigde diersoort, de nooddriftige agrariër, te hulp te schieten. Vogels kunnen daar wel bij varen. Gedoogbeleid zorgt ervoor dat ganzen met vette buiken van de eiwitrijke graslanden naar hun broedgebieden in het hoge noorden kunnen vertrekken. Het profijt is wederzijds. De rotganzen worden niet zonder reden wel eens de ganzen met de gouden voeties genoemd. Er worden subsidies voor landschapsonderhoud verstrekt, zodat wilgen weer worden geknot en heggen worden onderhouden.

Perceelsrandenbeheer moet patrijzen en kerkuilen weer op de been helpen. De moderne boer, die in het verleden bij de planten voor de instelling van de nationale parken vreesde een soort parkwachtersfunctie te krijgen, hoeft niet bang te zijn dat hij door zijn collega's op de zeer grote fabrieksmatig werkende bedrijven met de nek zal worden aangekeken. Hij is een omgevingsmanager geworden.

PENLIJSTER